

Patriotul

ORGAN DE LUPTA PATRIOTICA ANTI-FASCISTA

Redacția și administrația
Arad, Bul. Regina Maria 24
Telefon: Redacția și admin. 16-80.
Tipografia 20-71.

Apare sub conducerea unui comitet

Abonamentul: Lunar L e l 1000+100
Pentru membrii Sindicatelor 900+100
Autorități, instituții 30.000 Lei pe an

Spiritul Franței de BOGDAN IOAN

Alegerile din Franța au dovedit că
poporul francez se interesează de pro-
mul său soartă și știe că în cine poate
să aibă încredere.

Poporul francez, care a purtat în
toate timpurile stindardul libertății și
progresului omenirii, a dat votul său
mare majoritate acelor partide care
sunt pentru democrație și cauză in-
teresele naționalelor popoare mult
mai mult decât interesul desigur de
a se apăra de fascismul și reacția.

Alegerile au dovedit că poporul fran-
cesc știe să aprecieze pe acela care
după patru ani a depus un efort su-
peromene, pentru că cisma prusacă
nu se poate încă în picioare
și nu todeauna spiritul de libertate
al poporului francez.

La aceste alegeri și-au dat votul lor
la sută din numărul alegătorilor și
produs în istoria Franței nu s'a re-
cut o astfel de uniune a poporului
francez.

Poporul libertății și-a depus con-
ducerea soartei sale în mâinile aceluia
care o merită cel mai mult, în urma
serioaselor fapte pe care le-au săvâr-
șit în timpul ocupației nemțești. Lupă-
rărilor partidelor comuniste și social-
democrației, precum și cauză progresivă.
Partidele așezate istorice ale Fran-
ței, în rândul cărora se găsește perso-
nele ca Daladier, Paul Reynaud și alții,
au suferit înfrângere totală și catego-
rică în aceste alegeri și unul dintre ce-
l mai mari dintre aceste partide, cel
socialist n'a putut înfrunza decât
mandat.

Poporul francez știe că Daladier și
amicii de talia lui au provocat dezas-
trul Franței, fiind reprezentanții reac-
țiunii mondiale care a preferat pacii
în loc să lupte cu hitlerismul în locul alianței
cu forțele progresiste. Acordul de la
München — semnat și de Daladier —
armările lui nu vor fi uitate niciodată
de către poporul francez, iar acei
amici care l-au acceptat — reconpen-
sându-l pe agrosorul hitlerist și unelind
pe Uniunea Sovietică — trebuie
să dispară pentru totdeauna din
fața publică a Franței.

Poporul francez a pus hotărât pe
drum spre care tind toate popoarele
libere din lume, calea progresului, a tur-
nelor științifice, a civilizației și a păcii. Acei
care au luptat pentru scăparea omenii-
ții de sub teroare, foamete și mizerie
au cuvântul hotărât în politica Fran-
ței.

Toți acei care au avut un rol în or-
ganizarea și susținerea rezistenței fran-
ceze, sunt răsplătiți astăzi de poporul
francez.

Muncitorii, țărani, intelectuali și
toată partea cinstită a burghezi-
nii franceze, care au suferit în timpul
ocupației, au știut să aleagă calea cea
bună, pentru că niciodată și nu se mai
repete un nou München și urmările lui
dezastruoase.

Rezultatele alegerilor din Franța sunt
o încredințare și pentru poporul român,
fiind un îndemn în plus de a sprijini
forțele democratice, acele forțe care
luptă pentru binele poporului și pentru
binele țării.

Statele Unite cer ca Marea Britanie să-și limiteze exporturile și importurile

Nu s'a ajuns la înțelegere cu ocazia tratativelor anglo-americane

WASHINGTON. În legătură cu tra-
tativele economice și financiare ce au
loc între Marea Britanie și Statele Uni-
te de câteva săptămâni la Washington,
lordul Halifax, ambasadorul Marel Bri-
taniei la Washington a declarat că ace-

ste tratative, până în prezent n'au dus
la nici un rezultat.

După părerea sa — a declarat lor-
dul Halifax — aceste tratative au noia
de a eşua din cauza diferențelor de
păreri care există între delegații celor
două state.

Ambasadorul a făcut declarații foar-
te pesimiste, arătând că el nu mai spe-
ră într-o înțelegere. Delegații Statelor
Unite cer ca Marea Britanie să renunțe
de la sistemul financiar actual și să li-
miteze exporturile și importurile într-o
formă cerută de către Statele Unite.

D. Etheridge a făcut o vizită premierului Bulgariei

LONDRA. Dl. Mac Etheridge, trimis ex-
traordinar al președintelui Truman, a sosit
la Sofia. Presa bulgară consacră
numeroase articole iluziunii oaspete, subliniind că are o misiune delicată, dreaptă și serioasă și își exprimă con-
vingerea că această misiune va fi dusă la bun sfârșit și rezultatul va fi bazat pe cinste și onoare.

Dl. Etheridge a făcut o vizită dînlui Gheorghislaff, premierul Bulgariei.

D. Ministru Lucretiu Pătrășcanu despre:

- Stabilirea monetei naționale
- Amănuntele noii legi electorale
- Desființarea Senatului

BUCUREȘTI. — La conferința Partii
Comuniste Române dl. Lucretiu
Pătrășcanu, ministrul de justiție a fă-
cut o largă expunere asupra situației
economice și financiare a țării.

Dl. ministru a insistat asupra im-
portanței problemelor economice. D-
sa a arătat că de la 1939 producția indus-
trială a scăzut cu 40—70 la sută, de-
că este nevoie absolută de o majorare
masivă a producției.

Scăderea susaminită se datorește lip-
sei de materii prime, greutăților de
transport precum și sabotajului unor
cercuiri economice.

În celace privește criza agricolă pro-
vocată de secetă, aceasta este rezol-
vată în mare măsură datorită ajuto-
rului acordat de Uniunea Sovietică.

Stabilizarea monedei naționale este
o problemă de primă importanță
și guvernul își concentrează forțe-
le pentru rezolvarea ei.

Dl. ministru a arătat că toate plu-
surile de bani prevenite din spulul mo-
nedei au trecut în buzunarul speculan-
ților care astfel dețin sume mari. A a-
rătat că pentru o redresare rapidă a
economiei naționale

este nevoie de o cât mai largă co-
laborare între state și orașe ca ast-
fel banurile să fie acumulate.

Despre alegerile care vor avea loc în
țara noastră a declarat că
proiectul legii electorale este gata

Partidele istorice care s'au compro-
mis în trecut de nenumărate ori, care
au căutat în toate împrejurările să
asuprească și să exploateze poporul și
ai căror conducători au sprijinit și
aprobat politica trădătoare a lui Co-
dreanu, Heria Sîmba și Antonescu, pac-
tizând cu Hitler, vor primi cu ocazia
alegerilor, aceiași lecție pe care în
Franța a primit-o partidul lui Dal-
adier.

și se află la Ministerul de Just-
ție. Alegerile care vor avea loc în
România vor fi libere și democra-
te, cu vot obligator, direct și se-
cret.

S'au luat măsuri ca să nu se mai re-
pele procedeele din trecut când se fu-
rau urnele în favoarea anumitor parti-
de care conduceau alegerile.

Vor avea drept la vot toți cetă-
țenii țării de ambele sexe de la
vârsta de 19 ani, inclusiv militarii.
Cetățenii vor putea și aleși de la
vârsta de 23 ani.

Reprezentanța va avea un singur
corp acela al Camerei Deputaților. Se-
natul a fost desființat deoarece el a
fost o creație a sistemului reacționar.

D. Churchill a cerut demobilizarea armatei britanice

LONDRA. În ședința de ieri a Came-
rei Comunelor dl. Churchill, șeful opo-
ziției a atacat violent politica marșmă
a guvernului laburist, arătând că ace-
sta intenționează să țină sub arme o
mare flotă de război, care necesită un
personal de 440 mii oameni, cu toate că
în anul 1939 marina de război avea un
personal de 130 mii oameni.

În afară de aceasta, dl. Churchill a
arătat că aviația Marel Britanii trebuie

redușă la 4000 de avioane cu perso-
nalu necesar.

Deasemenea, dl. Churchill este de pă-
rere că pentru ocuparea sectorului bri-
tanic al Germaniei sunt suficienți 400
mii soldați și ofițeri și tot atâția soldați
sunt necesari pentru Marea Mediterana.

În prezent, Marea Britanie ține sub
arme 2 milioane de soldați și dl. Chur-
chill a cerut în mod energic demobiliz-
area cât mai grabnică a plusului de
soldați care nu sunt necesari.

Reconstrucția României va primi cel mai mare sprijin din partea Uniunii Sovietice

Ziarele bucureștene publică în loc
de frunte cuvântarea delegatului sovie-
tic care a participat la congresul Aso-
cției Generale a Inginerilor din Ro-
mania. Aducând salutul inginerilor so-
viețici, d-șsa a spus între altele:

— România a rupt legăturile ruș-
toase cu Germania hitleristă, care a
întrebuințat abuziv resursele ei econo-
mice și a făcut-o vazală, pășind pe un
drum nou de colaborare și în primul
rând cu Uniunea Sovietică.

Se deschide astfel pentru România o
cale de ridicare economică și de

progres. Problemele de reconstruc-
ție ale României vor primi cel mai
mare sprijin din partea Uniunii So-
vietice.

Trebuie arătat că reconstrucția Româ-
niei nu este numai o problemă naționa-
lă, ci ea interesează toate popoarele ve-
cine cu ea, care doresc o colaborare
pașnică între ele. Inginerii sovietici ma-
nifestă un mare interes pentru lucră-
rile colegilor români și le vor acorda tot
sprijinul, oferind experiența lor teh-
nică.

TOATE SPORTURILE PENTRU POPOR SPORT

Programul matchurilor de campionat

Programul matchurilor de campionat și amicale ce se vor disputa în zilele de Vineri, Sâmbătă și Duminică a acestei săptămâni:

VINERI 28 OCT.: Banatul—FTA. teren Gloria, orele 14.15; Unirea—Amnefa, orele 16, teren Gloria.

SAMBATA 27 OCT.: teren Gloria orele 15.45. Libertatea—Săruțu comb—Sparta, amical.

DUMINECA 28 OCT.: Arena Gloria orele 10 a. m. SGA.—Banatul; orele 14.15 Amnefa—Gloria; orele 15.45 D.A.—F. Z. Tricolor.

Teren Olimpia: orele 15.30 Olimpia—Unirea.

PROGRAMUL MATCHURILOR DIN CATEGORIA II a.

Indagrară—Gălăuș, teren IFA, orele 10.30 a. m.

Astra—Fulgerul, teren Astra, orele 15.30.

Virtutea—Frontiera, teren Cișina orele 15.30.

Transilvania—Vulturul, teren Uurea orele 16.

— AZI LA ORELE 17 se vor disputa cele 12 minute ne jucate de la matchul Gloria—Sparta. Conform hotărârii luate de District, matchul se va juca fără public. Fiindcă dl. Clăral a refuzat de a conduce aceste 12 minute de joc, grupările respective au cerut de acord ca matchul să fie condus de către dl. Manea.

FORMATIA CFR-ULUI DIN LOCALITATE va lega un match de fotbal cu echipa CFR-ului din Oradea în ziua de 3 sau 10 Noiembrie.

— DISTRICTUL DE FOOTBALL atrage atenția grupărilor ca fiecare să trimească un tabel Comisiei Locale Sportive cel mai târziu până Joi la orele 17 în care să arate: data înființării și reînființării grupării, lista membrilor din comitetul de conducere, numele membrilor și din ce fonduri se susține gruparea.

— MATCHUL DE FOOTBALL DE CAMPIONAT SPARTA—CFR. ce urma a se disputa Duminică, s'a amânat pe ziua de Miercuri 31 Oct. pe motivul că gruparea Sparta joacă Sâmbătă cu grupările din Oradea.

— CONVOCARE Comisia Locală Sportivă din Arad anunță pe toți reprezentabilii sportivi, că Joi, 25 Octombrie a. c., orele 17, se ține ședința extraordinară. Prezența obligatorie.

In atenția restauratorilor și hotelierilor

Sindicatul Restauratorilor atrage atenția membrilor săi, că sunt obligați să-și înscrie angajații în economat. Cel care nu se prezintă reapărat la sediul nostru Miercuri și Joi între orele 16—18 d. m.

Orania Tel. 12-32. Repr. la 3, 5, și 7. Duminică și sârb. la 11.30 matineu

SERENADA (Cântă inima). Cu muzica de Schubert Cu Lilian Harvey și Louis Jouvet.

Cinema ARD: Tel. 24-45. — Repr. zilnic la 3, 5, 7 și 9 Duminică la orele 11 matineu.

TOM MIX Regela Cow-Boylor în Călărețul misterios Dela 22-25 parca I, 26-29 parca II

TINERETUL PROGRESIST

Tineretul trebuie să construiască o nouă țară bazată pe dreptate socială și pace între popoarele conlocuitoare — a spus d. dr. Petru Groza —

Duminică a avut loc la liceul M. lei basarab, deschiderea prietenosului congres național al Tineretului Progresist. În afara de reprezentanții Tineretului Progresist din Capitală au mai participat delegații din toată țara precum și o delegație jugoslavă, una bulgară, albaneză și ungară.

Guvernul a fost reprezentat prin d-nii dr. Petru Groza, președintele Consiliului de Miniștri, Constantinescu-Iași, ministrul propagandei, părințele Constantin Burducea ministrul cultelor, prof. dr. Bagdasar ministrul Sănătății. Au mai fost de față d-nii Mihail Nedoveanu președintele de onoare al Tineretului Progresist, prof. dr. Parhon, prof. T. Vianu, Socin de la biroul de informații sovietic, Liubov de la biroul Tess, Cătaroff de la legația bulgară și mulți alți reprezentanți ai vieții publice.

După executarea imnului Regal și al Tineretului Progresist, președintele Tineretului Progresist dl. Călin Popovici, a salutat asistența, subliniind importanța acestui congres, care înseamnă începutul unei colaborări frânce cu cel preocupat de starea tineretului. Cu a-

cest prilej a luat cuvântul dl. dr. Petru Groza, președintele Consiliului de Miniștri, care după un scurt istoric al generațiilor tinerilor ardeleani înaintea de anul 1914, arată cum lătrăuții din partidele istorice au înșelat tineretul, inducându-l în eroare. Poporul înșelat a căzut pradă fascismului, hitlerismului, fiind târât într'un război refuzat împotriva Uniunii Sovietice.

Greșelile trecutului să servească drept pildă tineretului de astăzi, care nu trebuie numai să reconstruiască, ci să construiască o nouă țară, bazată pe dreptate socială, pe pace între popoarele conlocuitoare.

Respingând ideea de moarte, de ură, de război, să muncească cu tot sufletul pentru unire și înțelegere în sânul tineretului. Muncind cu răvnă, învățând cât mai mult și practic, sătreținând bunele relații cu popoarele dinăuntru și înafara granițelor, folosind sfaturile celor bătrâni și cu experiență, tinerii vor fi pe linia adevăratei democrații și a destinului omenirii, care se va rămâne recunoscătoare muncii lor.

S'au ridicat Impozitele în Germania

— Comisia Aliată de Control din Germania a restabilit egalitatea în fața legilor

BERLIN. Comisia Aliată de Control din Germania a dat o ordonanță prin care se arată că în Germania fiecare cetățean are drepturi egale în fața legii. Judecătorii germani nu mai au voie să dea sentințe injuste pentru considerente de religie sau rasă. Astfel libertatea magistratilor de a

judeca, a fost decretată pentru prima oară după 12 ani. Judecătorii germani au trebuit să depună un jurământ că vor respecta înțocmai legile de dinaintea venirii la putere al regimului hitlerist.

În afară de aceasta pentru a se evita în oarecare măsură inflația pe întreg teritoriul Germaniei, au fost ridicate impozitele pe câștig cu 25 la sută, iar impozitele directe cu 6 la sută.

În timpul regimului hitlerist au fost aruncate pe piață cantități enorme de mărci fără acoperire, pentru a se putea face față cheltuielilor de război.

STIRI DELA ECONOMATE

FEDERATIA MESERIASILOR PATRONI comunică tuturor patronilor, care și-au înscris angajații în economatul nou, respectiv în curs de înființare, că adunarea generală de constituire se va ține Joi, 25 Octombrie, orele 17 d. m. în Căminul Industriașilor.

ANUNȚ

Domnii Mihuț Simion, Berea Aurel, Sălașticu Ioan, Popovici Cornel, Nău Teodor și Hegeșan Ioan, — întrucât a apărut Decizia Nr. 29219 din 2 Oct. 1945, publ. în Mon. Of. No. 233 din 12 Oct. a. c., prin care susnumiții au fost numiți controlori la Legea 349 și 351 din a. c., sunt rugați a se prezenta la Oficiul Economic Județean, Serviciul de Control, în ziua de 27 Octombrie 1945, orele 9 a. m., pentru a li-se da instrucțiuni de funcționare. Prezența obligatorie.

Seful Serviciului de Control: Inep. Lădășiu A. Anțoniu

Citiți și răspândiți ziarul „PATRIOTUL”

FAMILIA PROF. ARDELEANU ȘI AL. COSMA

exprimă pe această cale cele mai călduroase mulțumiri tuturor rudelor, prietenilor, cunoscuților și tuturor aceluia, care îndemnați de dragostea și simpatia ce au avut față de scumpa noastră

MARIA,

precum și față de cei rămași în durere și înrăstare, ne-au cercetat, au luat parte la durerea noastră, exprimându-ne condoleanțele lor, verbal sau în scris, ne-au încurajat pe noi și s'au rugat pentru odihna neprihănitului suflet al Mariei, pe care o vom purta vecinic în inimile noastre.

Le mulțumim deosebit aceluia care, cunoscând marea pasiune pentru flori a scumpei noastre defuncte, au depus pe cearșaful ei cununi și buchețe. Le mulțumim și aceluia care împletecând să ne cerceteze sau să ne scrie, au avut, totuși, în inimile lor un cântec de ușor sentiment de compasiune pentru noi. Îi rugăm pe toți aceia care au simpatizat-o și iubit-o pe neuitata noastră defunctă și au bune gânduri pentru noi, să ne țere, dacă am scăpat să le trimitem me. sagiul durerii noastre.

Îi rugăm pe bunul Dumnezeu să-și ferească pe toți de o asemenea în-cercare ca aceea la care am fost supuși noi.

CORSO Telefon 23-64. Repr. 3, 5, 7 și 9.

Azi primul film LUBITSCH IUBITUL ANONIM cu Felix Bressard, Margaret Sullivan, Jimmy Stewart Jurnal rusesc

Royal Tel. 19-33. Repr. la 3, 5, 7 și 9. Dum. și sărbători la 11.30 3, 5, 7 și 9 fix.

Azi, cel mai bun film cu Vivianne Romance ANGELICA

Mica publicitate

CUMPAR SI VAND: aparate, aparate fotografice, mașini de cusut. Comisiomul Electrotehn. Eminescu 8.

VAND PRAVALE de coloniază, tul, Arad. Adresa la ziar.

DOMN TANAR, singur, cauză mobilată în centru, acces la Oferte la administrația ziarului.

DE VANZARE mobile și veseli da Ghiba Birta 9, între orele

AGENTIA HATSCHKEK, bulev. 17. Telefon 1659. (Sunetele în ne lei). 20: centru, 14 apartamente mare, 14: garaj, colț, 5 apartamente, mare va bisericii sârbești, 4 camere, dînje.

CAUT FEMEIE de serviciu zilnic Dr. Ungar, Bul. Reg. Maria

DE VANZARE dormitor deschia Cicio Pop 14. Palatul Orizant II., dreapta.

COSTUM DE LANA pentru copii 1 an, de vânzare. Adresa la ziar

PROFESOARA de matematică pe elevi de liceu. Adresa la ziar.

PIERDUT carnetul de consumul No. 2991, pe numele Galea Decliar nul.

CARUCIOR ADANC de copil, în stare, de vânzare. Maiul Domn

DE INCHIRIAT FARMACIE în vîncie, cu cliență mare. Adresa Administrație.

FARMACIE cauză conducător cu plomă. Adresa la Administrație.

PIERDUT carnet de la aprovizion CFR. No. 215. Decliar nul. Ioan

PIERDUT carnet de consum CFR 056, pe numele Marcu Ioan, Str. arab Vodă 5. Decliar nul.

VAND haină de piele, bună. Bul. Sabeta 32.

CUMPAR pompe centrifugale, diam. 5-7 poli. Primăria Sepreș.

EPURI ANGORA, foarte bine înținuți, de vânzare. Adresa la ziar.

CAUT casă sau loc de casă între 6-10 milioane, imediat. Adresa la ziar.

CAUT lucrători buni și practicanți. eulescu Petru, croitor bărbătesc, pova.

SE PRIMESC 2-3 elevi în gazdă. Cuza Vodă 10, Marțiș.

PREDAU contra filodermă local atelier sau magazine în centru. Adresa la ziar.

CAUT femeie la toate pentru dna Ardelean. Bul. Reg. Ferdinand 29.

CUMPAR motor 6-10 cai putere. V. Nicolae, Chesuș, jud. Timiș.

ELEVA de clasa VII liceu, prime, meditații în clase inferioare. Adresa la ziar.

PIERDUT carnet consum CFR pe numele Marținescu Dumitru. Decliar nul.

PIERDUT carnet consum CFR No. 50 pe numele Pop Veronica, Decliar nul.

VAND gabrioleță cu canciucuri, locuri. Adresa la ziar.

Cinema Savoy Tel. 23-22. R. la 3, 5 și 7. Dum. și Vineri matineu la ora 11.30

inception de Joi 25 Oct. Premieră filmului unguresc MARIKA Cu Javor P., Perczel Zita, Rajnay Szepes L., Hosszu Z., Szász E., Blü Petyes.

Forum Tel. 20-10. Repr. la 3, 5, 7 și 9 — Dum. și sărbători la ora 11.30 fix, matineu

Azi, o extraordinară realizare plină de poezie și umor TIMPURI FERICITE cu Ecaterina Karadaș, Andor

O anchetă a ziarului nostru

Literatură și teză

de MIHAIL CELARIAN

Mai mult ca niciodată, cele două noțiuni de mai sus sunt în gândurile și în vorbele tuturor. Nu pentru că se oferă unor discuții de discernământ, discuții care și-au trăit timpul și și-au mântuit mătutii, — cât pentru faptul că din adepărările teoretice, ele au coborât pe pământ. A p.s. 1.3 în zilele acestea, pare pe de altă parte că ar fi o pierdere de vreme, de vreme ce se cuvine foarte mult întrebunțare pe teren.

Independenți de faptul dacă discuțiile asupra artei pentru artă și artei ca tendință și-au consumat sau nu toate argumentele — a viața socială de fapt este atât de tare, încât teoriile cedează prelungind acțiunii.

Literatura ce se face de acum înainte, va folosi în mod necesar un material social, a cărui însemnătate generală, particularitate, vibrație, emoție, pot-terează chiar, nu au fost depășite în vre-o altă perioadă istorică.

Concluzii întârziate ale acestora re mai au răgazul meditației ori al slovei, vor merge paralel cu solicitările pe teren.

Literatura va găsi un câmp de exploatare, nu în deliberări sau reverii sociale, ci în faptul însuși al muncii, al prefacerilor economice, al eforturilor industriale și al stărilor omenești ce decurg din acestea.

Există sentimentul că se produce o mișcare uriașă, în care însuși pământul pare anghinat. Săvîm specialiștii acestuia început de deplasări situate, ale căror urmări nu pot fi întrezărite în devenirile lor.

Artele în general și literatura în special, vor forma aparatul formal, în care viața se va desfășura în cursul veacurilor ce vor să vină. Să vrea să scape de acest val uriaș alolucrinător, artistul și scriitorul nu o vor putea face, nu pentru faptul că ar vrea să-și hotărască și asigure cu orice preț o poziție. Cât din pricina inexistenței altui material.

O artă naivă, romantică în zilele noastre — mai dinainte chiar — nu mai e cu putință. Reacțiunea primitivului, a cititorului, a ascultătorului e o dovadă.

Apărarea Patriotică
Vă invită la
UN MARE BAL
care va avea loc Sâmbătă, 27 I. c. orele 8 seara, în sediul organizației, Bulevardul Regina Maria 8, etaj I. Venitul este destinat fondurilor acțiunii „Luna Invalizilor, Orfanilor, Văduveilor și Deportatilor“

Porțile liceului de fete „Elena Ghiba Birta“ trebuie să se deschidă

Dela un timp încoace, suntem întrebați aproape zilnic de către părinții elevilor de la „Liceul Ghiba Birta“ interesându-se de motivul care determină amânarea deschiderii anului școlar, când celelalte școli de grad secundar din localitate și-au deschis la timpul oportunității.

Ne întrebăm oare, ordinul Ministerului Educației Naționale nu trebuie să fie respectat la fel de către organele din subordine. Dece, direcțiunea liceului d'efete n'a luat măsuri din timp pentruca azi, să ne găsim în nepăcătoasă situație de asista la un caz unic, că porțile liceului n'au putut fi deschise.

Motivul lipsei de local nu îndreptățește sustragerea unui ordin moral și

ELECTRO-STAR
Proprietar: KALMAR TIBERIU
Str. Meșianu (vis-a-vis cu Farmacia Anghel) promite montarea și repararea electricității și alte reparații. — De vânzare: 1 motor 3 HP, dinamuri aparat, Fonn și 1 bor mașini 110 V. 3417

Medicina în slujba poporului

Necesitatea înființării unui „Consiliu Național al Sănătății Publice“ — elaborarea unui plan sanitar — Aradul are nevoie de noul instituții sanitare

Ne răspunde d. dr. Ion Pescariu președintele Sindicatului Sanitar

Sub deviza „Medicina în slujba poporului“ ziarul nostru va porți o anchetă sanitară pentru ca toți cititorii noștri să cunoască situația sanitară a județului nostru

Unii medici dela diferite instituții vor fi chemați să ne arate statistici, să dea sugestii, să facă propuneri pentru îmbunătățirea situației sanitare, pentru prevenirea unei epidemii și pentru scăderea mortalității care mai face ravagi mai ales în lumea satelor noastre.

Cititorul care va urmări această anchetă va deveni un bun militant împotriva bolilor care secără multe vieți, tocmai prin faptul că va ști să le prevină, va ști să se îngrijească pe sine însuși și prin aceasta va servi și pe cei ce-l înconjoară.

Deaceia dăm cu plăcere curs primului articol al d-lui dr. Pescariu Ion, președintele Sindicatului Sanitar din Arad, care deschide ancheta noastră.

Rolul Sindicatelor Sanitare în opera de refacere a sănătății poporului

Odată cu sfârșitul războiului, o perioadă de marel și disrupere se încheie pe tot globul pământului. Pe ruinele încă fumegânde, furnicarul omeneșc cu instinctul lui de a clădi ceva mult mai frumos și mai bun, va da naștere epocilor de reconstrucție. Ea va prilejui în țre popoare o uriașă, dar nobilă emulație, în care euceririle științei și artei moderne vor constitui factorul primordiat.

La fel cu alte țări și patria noastră este deficitară în compartimentul sănătății publice. Ori, tocmai pe acest teren ne putem lipsi de import dispu. nărd ca capete luminate, al căror nume au trecut de mult hojarele.

Adunarea întrun „Consiliu național al sănătății publice“ a acestor somități, asigă să impune categoric și de urgență.

Elaborarea unui plan științific pentru refacerea sănătății poporului român este mai mult ca imperioasă. Munca acestui mare Consiliu sanitar va fi sprijinită și susținută cu toată țaria de ca-

tre sindacațele sanitare județene, care la rândul lor, cunoșcătoare competențe ale problemelor specifice locale, vor putea furniza materialul științific, documentar local, în conformitate cu realitatea. Sindacațele locale sunt în măsură de a aprcfunda și aprecia problemele regiunii. Iată de ce credem că aceste organizații sanitare, ca for consultativ vor avea un rol determinant în rezolvarea problemelor pe planul general de refacere sanitară.

În cercurile sanitare, locale au început în ultimul timp a se vântura felurite idei de către persoane sporadice mai mult, sau mai puțin ohtar a fi soluționate problemele pro domo, sau în întregime. Unul crede a fi rezolvat o chestiune de mare importanță, forțând înființarea a încă unui dispensar în cutare comună rurală, altul își închipuie că a promovat cu o sută ani sănătatea publică, când pe lângă farmaciile din fiecare colț de stradă, a exporat o concesione de farmacie la mijlocul străzii; unul a soluționat o mare problemă sanitară, sugerând înființarea la o fabrică a unui minuscule spital, altul este fericit de a fi adus un mare aport sănătății poporului, având aprobarea înființării la instituția sa, a unui spital de 20 paturi.

PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA SANATĂȚII PUBLICE

Sănătatea publică a țării se găsește în cel mai greu impas, ce la cunoșcăm vreodată, pe când — noi ne cheltuim energia și banii în acțiuni de dimensiuni disparente, în angajamente de mică importanță, care dăg pot mulțumi orgoliul personal, ambiții hiperprofiate, sau interese personale, aduc publicului un prea mic aport. Acțiunile centrifuge în probleme de interes general au fost totdeauna infructuoase.

Am moștenit dela strămoși instituții sanitare mari, spațioase, clădite acum

100—150 ani, de care ne-am folosit până în ziua de azi, instituții, cari cu toate progresele enorme și reformatoarele ale științei medicale, au făcut față necesităților de asistență medico socială, veacuri de-a rândul.

Cât de mare și măreașă concepție față de micimea ideilor noastre momentane.

Cum ne vom prezenta noi peste câteva decenii la marea expoziție a popoarelor cu multele, dar micile noastre instituții sanitare alături de blocurile monumentale spitalicești ale popoarelor de inspirație sciipioare?

Realizările epocii, ce bate la ușă, vor fi de neîntrecute ca grandoare, artă, arhitectură și dimensiuni. Epoca ce urmează? va fi în acest domeniu țară pereche în istorie. Vremurile mari vor naște oameni și realizări mari.

Iată de ce nu este admis să nu pierdem energia, să ne cheltuim paralele, să ne fărâmițăm puterile cu realizări de mic calibru.

Avem nevoie urgentă în Arad de instituții sanitare noi.

Cele vechi sunt foarte distruse, fie de intempernic veacurilor, fie de bombardamentele din războiu, fie, că a fost înșalate în localități impropii, această stare devenind din îndolență — permanentă. Vrem să le avem clădite din nou, pe locuri potrivite, în stil mare și modern, de artă arhitectonică, ireproșabilă și de dimensiuni nemai văzute pe aceste platuri, instituții sanitare, cari să corespundă peste secole și să veștească peste veacuri înțelegerea noastră pentru suferința omenească, spiritul nostru de sacrificiu, umanitarismul, harnicia și cultura noastră.

Desigur, secesc realizări cer fonduri mari. Dar, în loc de multe fonduri mici, se vor aduna câteva fonduri mari, la cari vor contribui în comun: inițiativa particulară, autoritățile locale (comunale și județene) și ministerele interesate.

Normele de calculare a impozitului pe salarii după ajutorul de iarnă

Ajutoarele de iarnă acordate de întreprinderile particulare salariaților cu salarii lunare până la 200.000 lei, și al căror ajutor nu depășește pentru fiecare salariat, cifra ultimului salariu lunar, sunt supuse impozitului pe salarii cu cota proporțională de 10 la sută.

Dacă impozitul este suportat de salariat, cota de 10 la sută se aplică asupra ajutorului acordat, iar dacă impozitul este suportat de întreprindere, salariatul primind ajutorul net, fără nici o reținere, cota de zece la sută se se aplică ajutorului brut, care se obține prin multiplicarea ajutorului net cu coeficientul de 11,12. De ex. la un ajutor de iarnă net de lei 60.000, revine un ajutor brut de lei 66.720, la care aplicând cota de impozit de 10 la sută, revine un impozit de lei 6.672. La salarii și al căror ajutor este val-

mare decât cifra ultimului salariu lunar, până la cuantumul salariului se taxează cu cota unică de zece la sută, iar diferența până la totalul ajutorului, se cumulează cu salariul lunar și la total se calculează impozitul după tabel.

În afară de impozitul pe salarii, după ajutoarele de iarnă se datorează timbru de chitanță și fondul muncii de 2 și 1 la sută.

TINERETUL PROGRESIST aranjează în fiecare Duminică după masa de la orele 3 până la 7

DANS
în sala Clubului Central (din edificiul Teatrului Comunal)

S'a pronunțat sentința în procesul fraudelor dela C. A. S. B. I.

BUCUREȘTI. — Edi s'a pronunțat sentința în procesul C.A.S.B.I. cu care ocazie au fost pronunțate sentințe contra acelor care n'au desolat la timp bunurile inamice, sau au căutat să su-

șaga sau să înstrăineze aceste bunuri. In contra proprietarilor dela firma „Reconstruct” a fost pronunțată următoarea sentință: 5 ani închisoare pentru înstrăinare de bunuri și 3 ani închisoare pentru nedeclararea la timp. Inspectorul Dumitrescu, care a administrat bunurile inamice a fost condamnat pentru favorizare de înstrăina-

re, la 3 luni închisoare. Inginerul Ciolănescu pentru înstrăinare de bunuri la 1 an închisoare. Eugen Vasiliu funcționar, care a manipulat bunurile inamice, la 15 ani muncă silnică pentru delapidare și favorizare de înstrăinare de bunuri. Pop Amos, funcționar la C.A.S.B.I. la 3 ani închisoare.

Reluarea legăturilor telegrafice cu străinătatea

Direcțiunea Generală P. T. T. a fost autorizată să reia legătura directă cu Franța, Belgia, Olanda, Polonia, Ungaria și Danemarca. Sunt admise telegramele de orice fel în limbaj clar și într-una din limbile română, rusă, franceză sau engleză.

In atenția cetățenilor

Comisia Municipality Arad, biroul poliției de siguranță, — comitetul stradal, anunță că s'apatriții mai jos notați să se prezinte ocazional la comisiunea la Chesura, camera Nr. 14 pentru a primi carnea certificate de sănătate prelungite pe anul 1945.

Foocker Ștefan, Milek Adolf, Horvath Elisaveta Szabo Eugen, Nante Iosif, Abzenitz Alexandru, Lonyaj Agneta Guszman Iohanna, Hamburger Otto, Steiner Iosif, Kerestesz Adalbert, Arsenian Chanes, Samuel Adalbert, Horvath Geza, Lappe Vilhelm, Szoldos Ioan, Cocef Mihail, Mihailov Calciu, Crskalovschi Ioan, Voelgy Elisabeta, Gaboș Iuliu, Pervanov Hristea, Mayer Simion, Pasztor Samuilă, Erki Adalbert, Csorđas Iuliu, Weisz Ida, Papaxian Vahram, Nemeth Francisc, Csurnft Albert, Kiss Margareta, Kubaia Rudolf și Hubert Janka.

Obligațiile restaurantelor, cofetăriilor, etc.

Conform ordinului Ministerului de Finanțe Nr. 351736-1945, s'a dispus ca toate localitățile de consum ca: restaurante, cârciumi, cofetării, etc. datorează impozit excepțional și la vânzările lacuie clienților. In afara localului, adică vânzările făcute la pachet, ca: băuturi, mâncări, prăjituri, etc. Cei ce nu se vor conforma dispozițiunii de față, li se vor aplica sancțiunile legii impozitului excepțional de 12 la sută.

Sindicatul Meseriașilor vln în ajutorul minerilor

Comisa Locală a Sindicatelor Meseriașilor Patroni din Arad și județ a trimis Comisiei Locale a Sindicatelor Lume suma de 100 mii lei pentru ajutorarea minerilor din Valea Jiului. Acești bani provin din beneficiul net al seratei dansante, organizată de Comisa Locală a Sindicatelor Meseriașilor Patroni din Arad și județ.

Concertul Eisikovits

Prima dată, după război, în țară s'a dat un concert de compoziție proprie. In domeniul acesta nu se bucură prezenta spiritului atmosferic, gustului, romantismului sau impresionismului, ci mai puțin și necunoscutul, și elementele proprii, opera proprie; adică se reținește pe compozitor însuși. Aceste compoziții sunt cântece grădănițelor care înconjoară înțelegerea spontană a acestor compoziții de prima oară auzite.

Muzica modernă are un caracter special, care scavând metode simple, nu intră ușor și repede, nici în cap, nici în inima publicului ascultător. Totuși genul doctorului Eisikovits Maximilian a reușit să creeze o atmosferă caldă, o legătură sufletească cu publicul iubitor de artă. Astfel compozitorul șgii dr. Eisikovits a fost aplanat încontinuu și frenetic. La fel a înregistrat succese serioase d-na Eisikovits, Ibolya Kallai, o cântăreață de valoare interpretând compozițiile reușite ale soțului ei. Cei doi Boros ore deja un renume meritat, arta lui Boros poartă fiind și la Arad.

Din cauza interpretării greșite a pleții

Ministerul de Finanțe a renunțat la emiterea bonurilor de credit

BUCUREȘTI. — Banca Națională în înțelegere cu Ministerul de Finanțe a dat un comitat prin care arată că emiterea bonurilor de credit care a fost proiectată, nu se va mai face și Ministerul a renunțat de a le mai emite din cauza interpretării greșite a scopului acestei emiteri.

O nouă invenție importantă

Transformarea energiei în natură

LONDRA. In urma unor cercetări îndelungate a inginerilor dela Societatea General Electric Corporațion s'a reușit să se construiască o mașină care transformă energia în materie. Procedul ur-

mat este tocmai contrariul celui al construcției bombelor atomice, când materia a fost transformată în energie. Cu construcția acestei mașini s'a descoperit un mare secret al naturii.

Municipiul Arad cere aprobare pentru a angaja 100 de gardieni publici

După cum am publicat într'un număr anterior al ziarului nostru, în urma ședinței Consiliului de Colaborare de de lângă Primăria Municipiului Arad, s'a hotărât ca pentru liniștea și securitatea publică, Primăria Municipiului Arad să angajeze 100 de gardieni comunalii.

Delegat la București la Ministerul de resort pentru a obține autorizația necesară angajării celor 100 de gardieni comunalii. In urma acestor măsuri binevenite luate de Primăria Municipiului Arad, suntem siguri că jafurile și crimele care în ultimul timp s'au înmulțit, vor putea fi combătute și liniștea și ordinea restaurate.

Contra deciziei ministeriale

D. Ortutay nu vrea să dea salariul portarului

La Oficiul de plasare, muncă și îndrumare din Arad, azi s'a dresat procesul verbal în cauza conflictului ivit între proprietarul de casă Ortutay Ludovic și portarul imobilului. Procesul verbal a fost dresat de către dl. Ioan St. Usca, șeful oficiului de plasare și îndrumare. La desbatere au fost prezenti următorii: părintul personal, asistat de dl. dr. Demian Aurel, reclamantii Iuliu Reinhold și soția și

reprezentantul Comisiei Locale a Sindicatelor din Arad. Cu toate că Decizia ministerială a stabilit un salariu pentru portari, dl. Ortutay a refuzat categoric de a se conforma acestei decizii. In consecință, reclamantul cere obligarea proprietarului la plata salariului legal, stabilit prin decizia Comisariatului General al Prefurilor.

1000 autobuze sosesc în țară din Uniunea Sovietică

BUCUREȘTI. Se așteaptă sosirea în țară a 1000 autobuze din Uniunea Sovietică, care vor fi încheiate de CFR pentru transportul persoanelor.

Tineri și tinere! Veniți cu toții la SERATA DANSANTA A TINEIETULUI PROGRESIST care va avea loc Sâmbătă, 27 Octombrie a. c., orele 20, în sala mare a Hotelului „GRUCEA ALBA” (deasupra cinematografului „CORSO”)

Capul unei bande de tâlhari din Arad arestat în județ

Pe baza unei informații primite la cursul serii, azi noapte, organele biroului judiciar din Chestura Poliției s'au deplasat într'o comună apropiată din județ, unde după lungi investigații care au durat până în zorii zilei, au reușit să aresteze pe un răufăcător cântat de mult timp. In locul unde a fost găsit banditul, s'au descoperit o mare cantitate de mărfați și valori furate prin spargere și banditism. In serii zilei răufăcătorul, care a e-

perat mai multe spargeri, furturi și tâlhării pe raza orașului, a fost adus la Arad și deus la becurile poliției. Imediat au fost începute cercetările pentru identificarea și prinderea complicilor acestui răufăcător al cărui nume nu-l putem comunica din cauza cercetărilor. După lungi interogatorii el a făcut mărturisiri complete și o echipă de poliști a plecat să aresteze pe ceilalți, cu care acest bandit opera împreună.

ȘTIRI SCURTE

PARIS. Urmile rezultate dela alegerile din Franța, în care intră 90 la sută din districte, sunt: comuniști 26 la sută, mișcarea republicană 24 la sută, socialiști 23 la sută, radicali-socialiști 5,6 la sută, partidele de dreapta 13,7 la sută.

LONDRA. In campania electorală din Jugoslavia 8 milioane de persoane vor avea dreptul de vot. Cercurile guvernamentale au o atitudine toleranță față de opoziție. Tăranii sunt optimiști in ceea ce privește rezultatul alegerilor, exprimându-și încrederea în partizanii care vor putea contribui la furtirea viitorului poporului Jugoslav. Numărul persoanelor care și-au pierdut dreptul de vot este de 255.108, circa 3 la sută din totalul alegătorilor.

SOFIA. Guvernul bulgar a eliberat 1400 deținuți politici în conformitate cu înțelegerea avută cu opoziția. Cu toate acestea, partidele de opoziție refuză să ia parte la alegeri.

MOSCOVA. Dl. Molotov a primit pe dl. Gora, ambasador extraordinar și ministru plenipotențiar al Cehoslovaciei în vederea prezentării scrisorilor de acreditare Președintelui Prezidiului Suprem al Sovietelor.

LONDRA. Primul ministru al Iranului a demisionat.

LONDRA. Sir Stafford Cripps a declarat în Camera Comunelor că totalul exportului în Uniunea Sovietică a fost de 7 milioane lire sterline în anul 1938. Că pentru acest an s'a fixat la 34 milioane lire sterline. Dsa a spus că, ca să se poată realiza această cifră, comerțul între Anglia și Uniunea Sovietică și la același timp pune bazele comerțului între cele două țări.

OSLO. Cererea de grațiere a lui Quisling a fost respinsă.

ROMA. Dl. Jackson, director adjunct al organizației UNRA, a declarat că organizația trece printr'o criză foarte grea și este amenințată cu faliment.

LONDRA. Numărul greviștilor din Londra se ridică la 12.500, iar în țară se ridică la 50.000. In portul Londrei 85 vapoare așteaptă să fie descărcate.

TOKIO. Baronul Shidehara, premerul Japoniei, va prezenta o listă generalului Mac Arthur, în care este expusă politica de socializare pe baza însușirilor primite.

INFORMATIUNI

TINERII NASCUTI PE RAZA COMISARIATULUI II, INCLUSIV MIȘCAREA RASEL, ANII 1926, 1927, 1928, se vor prezenta la sediul Comisariatului Șgii Gojdu Nr. 8, etaj I, în orele de serviciu, de la 8-13 și 17-19, până la data de 15 Noembrie 1945, ultim termen, lucrările trebuind încheiate.

INDEPLINIREA SERVICIILOR la autorități în București: „OLYMPIA KON”, Arad, Str. Brăbanu 2-4.

ȘTIRI SCOLARE

LA 5 NOEMVRIE 1945, ÎN CURSUL SCOLARE LA LICEUL COMERCIAL DE FETE DIN ARAD, Irscerile cu acte și taxe pentru clasa I-a, se primesc cu începere de Marți, 25 Oct. 1945. Examenle de reexaminare anunțate de Minister, prin radio, pentru elevete căzute la cel mult două materii încep la acest liceu, Marți, 30 Octombrie c.r., ora 8 dim. Vor mai da examen de diferență, elevete care vin de la alte licee — cu altă limbă străină decât „germana” (care se face la noi). De asemenea, tot în această zi încep examenul extraordinar de admitere în V-a. Ordinea examenelor va fi afișată pe poarta liceului, din Piața Mihail Gojdu 12.